

Activiteitenplan Rietdijk 3A te Breda

In opdracht van:
Aeres Milieu

6 april 2022

ir. C. de Koning en ir. J.P.M. Hovens

Activiteitenplan Rietdijk 3A te Breda

Opdrachtgever:

Aeres Milieu

Opstellers/controle:

ir. C. de Koning / ir. J.P.M. Hovens

Faunaconsult B.V. werkt volgens de protocollen in de kennisdocumenten van BIJ12. Onze onderzoeken voldoen daarmee aan de landelijk geldende normen en opdrachtgevers hebben een basis om ons aan te spreken op de kwaliteit van de door ons aangeleverde producten. Onze ecologen voldoen aan de deskundigheidseisen zoals gesteld door RVO. We hechten groot belang aan maatschappelijk verantwoord ondernemen en we zijn PSO gecertificeerd.

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding en doel.....	3
1.2	Leeswijzer	3
2	Beschrijving plangebied	4
3	Aangetroffen strenger beschermde flora en fauna.....	5
4	Effecten op de kerkuil	6
4.1	De ingreep	6
4.2	Effecten op de kerkuil	6
5	Mitigatie, aangepaste werkwijze en compensatie.....	7
5.1	Mitigatie en compensatie.....	7
5.2	Aangepaste werkwijze.....	7
5.3	Monitoring.....	8
5.4	Planning.....	8
6	Overige informatie	9
6.1	Wettelijke belangen.....	9
6.2	Alternatieven afweging	9
6.3	Beschermde natuurgebieden.....	9
6.4	Ecologische begeleiding.....	10
	Bijlage 1: Quicksan Natuurwetgeving Rietdijk 3A Breda.....	0
	Bijlage 2: Overzicht kerkuilennesten	23

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

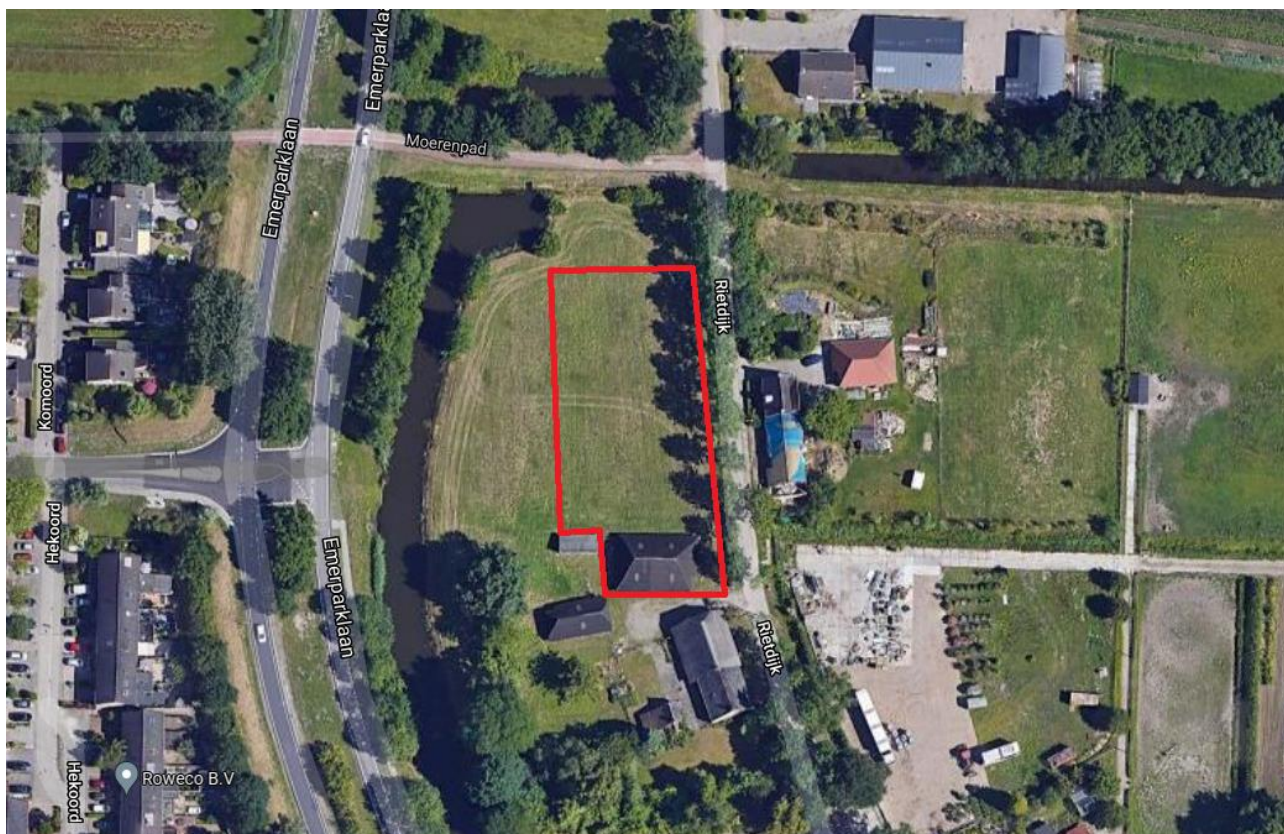
Aeres Milieu begeleidt namens Ordito het omzetten van de ‘Vlaamse schuur’ aan Rietdijk 3A te Breda naar een woning en de omvorming van een deel van het perceel tot bijbehorende tuin. In de Vlaamse schuur bevindt zich een streng beschermde natuurwaarde. Het gaat om een roestplaats van de kerkuil. Dit document dient als activiteitenplan voor het verkrijgen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor de kerkuil.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van de onderzoeken naar strenger beschermde soorten en de daarbij aangetroffen vaste rust- en verblijfplaatsen. Hoofdstuk 4 beschrijft de effecten van de voorgenomen ingreep op de kerkuil. Hoofdstuk 5 geeft het mitigatieplan en de aangepaste werkwijze weer. Hoofdstuk 6 behandelt de overige informatie die noodzakelijk is voor het verkrijgen van een ontheffing.

2 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de Rietdijk 3A te Breda. Het plangebied bestaat uit een Vlaamse schuur en een deel van een grasveld (zie figuur 2). In het plangebied komen alleen algemeen voorkomende planten voor. De directe omgeving rond het plangebied bestaat uit de rest van het grasveld en erf met de te behouden woning en bijgebouwen. Het plangebied bevindt zich tussen agrarisch gebied, een bedrijventerrein en een woonwijk.

Figuur 2. Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron: Google Maps.

3 Aangetroffen strenger beschermde flora en fauna

In 2021 is het plangebied door Faunaconsult tijdens een quickscan natuurwetgeving geïnspecteerd (zie bijlage 1). Hieruit bleek dat er 1 roestplaats van de kerkuil aanwezig was in de Vlaamse schuur. In een straal van 3 km rondom het plangebied bevinden zich 5 kerkuilennestkasten. In 4 daarvan is sprake van broedsucces (zie bijlage 2).

4 Effecten op de kerkuil

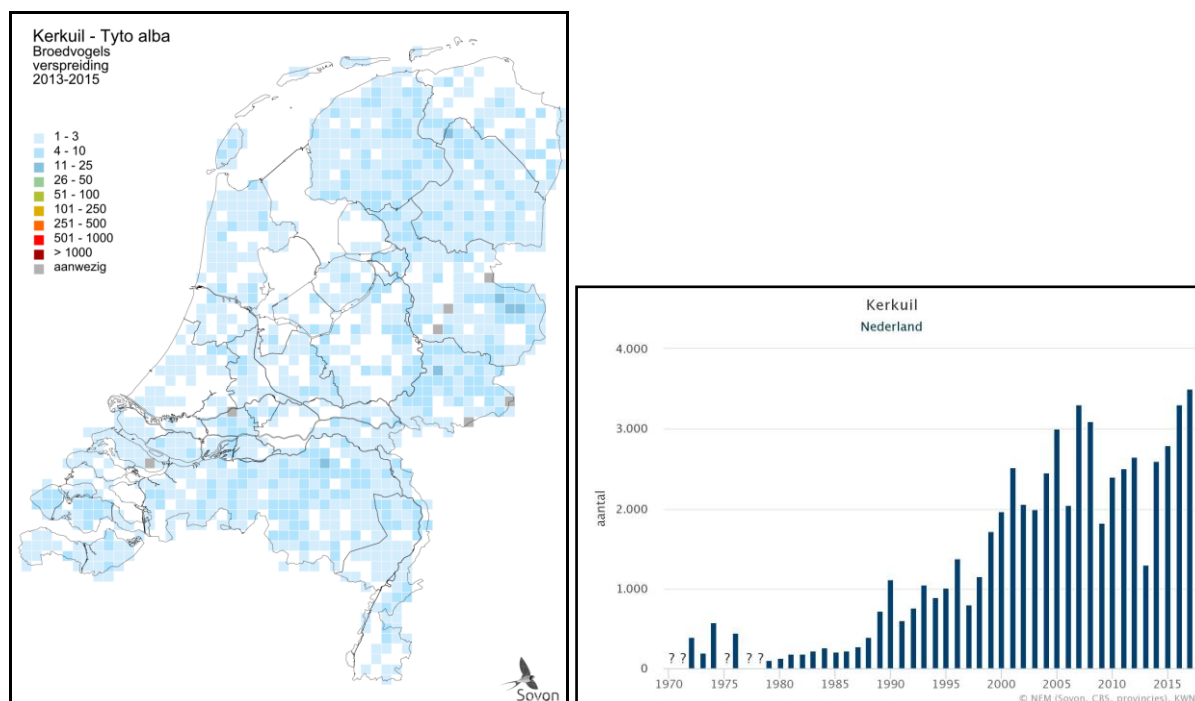
4.1 De ingreep

De Vlaamse schuur wordt omgezet naar een woning. Hoogstwaarschijnlijk worden alleen de draagbalken binnen de schuur worden behouden. Het dak wordt vervangen door een rieten kap en mogelijk worden de gevels geheel vervangen. Daarnaast wordt een deel van perceel nummer 2184 omgevormd tot tuin. Waar nodig wordt er vegetatie verwijderd. Er is (nog) geen schets van de voorgestane situatie voorhanden.

4.2 Effecten op de kerkuil

In de Vlaamse schuur bevindt zich een roestplaats van de kerkuil. Deze zal door de renovatie (omzetten tot woning) verloren gaan. Door de mitigerende maatregelen (zie paragraaf 5.1) blijven er te allen tijde voldoende alternatieve kerkuilenverblijfplaatsen aanwezig. Door de aangepaste werkwijze (zie paragraaf 5.2) wordt tijdens de renovatie directe schade aan kerkuilen voorkomen. Doordat er ter compensatie voor het verlies van de roestplaats, elders in het kerkuilenterritorium (door de kerkuilenwerkgroep) een nieuwe kerkuilennestkast wordt geplaatst, is er voldoende gelegenheid voor kerkuilen om te blijven roesten. Deze nestkast kan daarnaast eventueel ook als broedlocatie worden gebruikt.

In 2020 had Nederland zo'n 2900-3300 broedparen van de kerkuil en uit de broedvogeltrend valt op te maken dat het aantal broedparen de laatste 12 jaar is toegenomen (zie figuur 4.2). Volgens SOVON Vogelonderzoek Nederland is deze trend significant. De staat van instandhouding is beoordeeld als gunstig. De soort komt dan ook niet meer op de landelijke Rode lijst¹ voor. In een straal van 3 kilometer rondom het plangebied bevinden zich 5 kerkuilennestkasten. In 4 daarvan is broedsucces (zie bijlage 2). De lokale staat van instandhouding van de kerkuil is dus gunstig.

Figuur 4.2. Broedvogels en broedvogeltrend van de kerkuil (Bron: SOVON).

¹ Vogelbescherming. 2016. Rode lijst van Nederlandse broedvogels. Geraadpleegd van <https://www.vogelbescherming.nl/bescherming/juridische-bescherming/soortbescherming/rode-lijst/rode-lijst-broedvogels>.

5 Mitigatie, aangepaste werkwijze en compensatie

5.1 Mitigatie en compensatie

Door het verbouwen van de Vlaamse schuur tot woning wordt een roestplaats van de kerkuil vernietigd. Conform het Kennisdocument Kerkuil² dient dit verlies te worden gemitigeerd/gecompenseerd. Hiertoe is ingezet op het plaatsen van 2 kerkuilennestkasten in het bestaande kerkuilenterritorium. De West Brabantse Vogelwerkgroep (in de persoon van Frans Jacobs – gebiedscoördinator) heeft deze mogelijkheid onderzocht en geconcludeerd dat er niet meer dan 1 nestkast van de kerkuil mag worden bijgeplaatst. Het uitgangspunt bij de beoordeling voor plaatsing van nieuwe nestkasten is dat er ook rekening gehouden moet worden met de landelijk gehanteerde fusieafstand tussen nestkasten. Voor de kerkuil is deze vastgelegd op minimaal 1000 meter afstand. Dit gegeven en de in de omgeving aanwezige nestkasten beperken het plaatsen van nieuwe nestkasten.

De West Brabantse Vogelwerkgroep heeft geconcludeerd dat enkel de (te behouden) schuur aan Rietdijk 3 een geschikte locatie vormt voor een kerkuilennestkast. Deze is op 2 april 2022 geplaatst (zie figuur 5.1).

Figuur 5.1. De ter mitigatie en compensatie geplaatste kerkuilennestkast in de te behouden Vlaamse schuur aan Rietdijk 3. Bron: F. Jacobs (gebiedscoördinator West Brabantse Vogelwerkgroep).

5.2 Aangepaste werkwijze

Alhoewel vaststaat dat er in de Vlaamse schuur in het plangebied geen kerkuilen hebben gebroed (pers. med. Frans Jacobs), is het toch nodig om iedere kans op het doden of verwonden van kerkuilen en hun eieren te voorkomen. Zodra de ontheffing verleend is, worden de gevels en het dak handmatig verwijderd. Doordat dit handmatig gebeurt, heeft een eventueel aanwezige kerkuil ruimschoots de gelegenheid weg te vliegen. Het is daardoor uitgesloten dat er bij het verwijderen van de gevels of het

² BIJ12. 2017. Kennisdocument Kerkuil Tyto alba. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

dak een kerkuil wordt verwond of gedood. Ten aanzien van de renovatiewerkzaamheden hoeven er geen verdere maatregelen te worden genomen.

5.3 Monitoring

De kerkuilenwerkgroep zal de nieuwe kerkuilennestkast, net als de kasten in de omgeving de afgelopen jaren, blijven monitoren en waar nodig passende maatregelen nemen ten behoeve van de kerkuil.

5.4 Planning

Tabel 5.4 geeft de deels al gerealiseerde planning weer. De daadwerkelijke planning is deels afhankelijk van de snelheid waarmee de gemeente de boel verder zal gaan oppakken. Wanneer de woonbestemming is verleend (door de gemeente), worden het perceel en de Vlaamsche schuur via de makelaar te koop worden aangeboden. Doordat de werkzaamheden door een nieuwe, nog onbekende, eigenaar worden uitgevoerd, is een exacte planning nog niet bekend. Naar verwachting wordt de renovatie in 2023 gestart en is deze uiterlijk eind 2028 gereed.

Tabel 5.4. De planning.

Maatregel	Datum
Ecologische inventarisatie	Voltooid in 2021
Plaatsen kerkuilennestkast aan Rietdijk 3	Voltooid april 2022.
Renovatie van de Vlaamse schuur (en daarmee ook de verwijdering van de kerkuilenroestplaats)	Na verkrijgen van de ontheffing, minimaal 3 maanden na vorige stap (en na een laatste inspectie). Verwachte aanvang: begin 2023. Verwachte oplevering: uiterlijk eind 2028.

6 Overige informatie

6.1 Wettelijke belangen

De Vlaamse schuur staat momenteel leeg en is zwaar verwaarloosd. Niet ingrijpen vraagt om problemen en laat uiteindelijk alleen totaalsloop nog als enige oplossing over. Het pand heeft historische waarde en om die reden wordt een procedure gestart om het pand, met inbegrip van de voorgenomen renovatie tot woongebouw, een monumentale status toe te bedelen. Totaalsloop is derhalve geen optie; instandhouding in de huidige staat ook niet, waardoor renovatie resteert met behoud van het historische pand (met name de constructie). Daarnaast is er een algemeen woningtekort en is leegstand niet wenselijk voor de leefbaarheid van de wijk. Dit zijn dwingende redenen van groot openbaar belang.

Daarnaast wordt ontheffing aangevraagd op basis van het belang voor de volksgezondheid en openbare veiligheid. De Vlaamse schuur, waarin zich een roestplaats van de kerkuil bevindt, is in zeer slechte staat. Wanneer er niet wordt ingegrepen, zal het gehele dak het uiteindelijk begeven. Hierbij kunnen mensen die zich in of rond de schuur bevinden door vallende materialen geraakt worden (tevens verdwijnt de roestplaats dan).

6.2 Alternatieven afweging

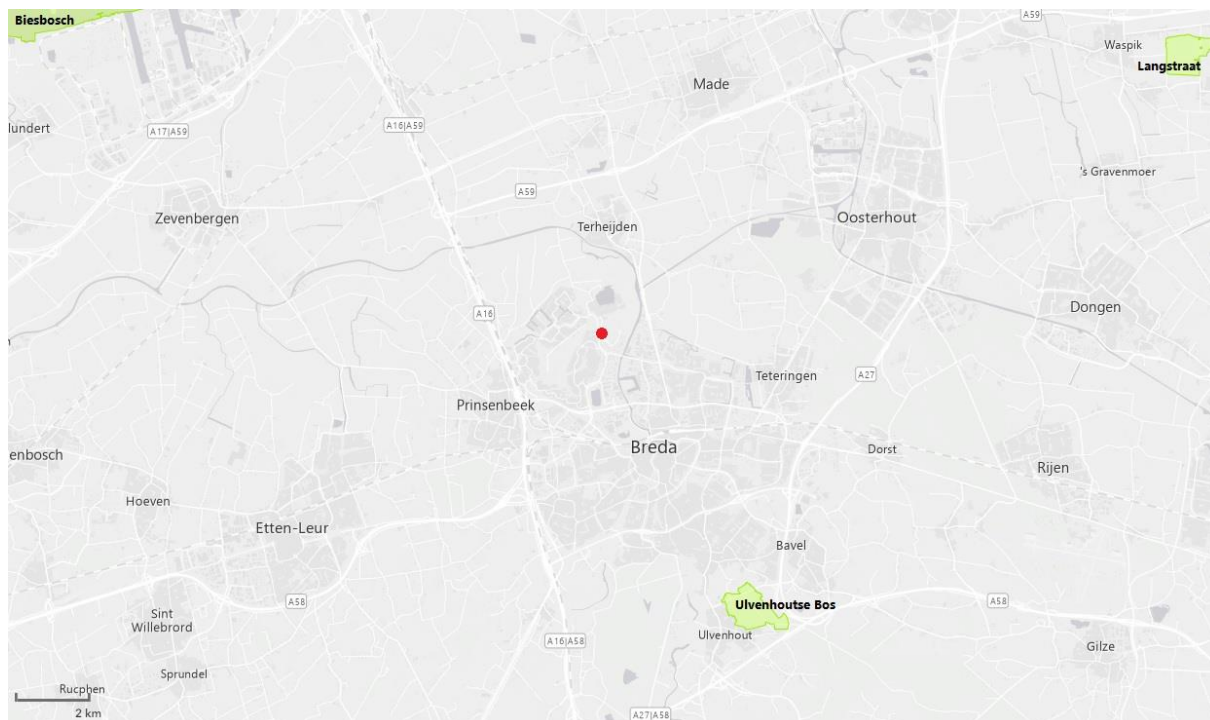
De roestplaats (vaste rust- en verblijfplaats) wordt jaarrond gebruikt. Het is daardoor niet mogelijk om qua planning een gunstiger alternatief te kiezen.

Het betreft hier een bestaand gebouw. Hierdoor is er geen alternatieve locatie voor de renovatiewerkzaamheden mogelijk. Er is dus geen alternatief waarbij de roestplaats kan worden behouden.

De ingreep achterwege laten, resulteert uiteindelijk ook tot verlies van de kerkuilroestplaats (zie paragraaf 6.1). Niet ingrijpen is daarom geen reëel alternatief.

6.3 Beschermde natuurgebieden

Natura 2000-gebied 'Ulvenhoutse Bos' is het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, op een afstand van circa 7,5 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Op 10,9 kilometer afstand bevindt zich Natura 2000-gebied 'Biesbosch'. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand van het plangebied (zie figuur 4.2).

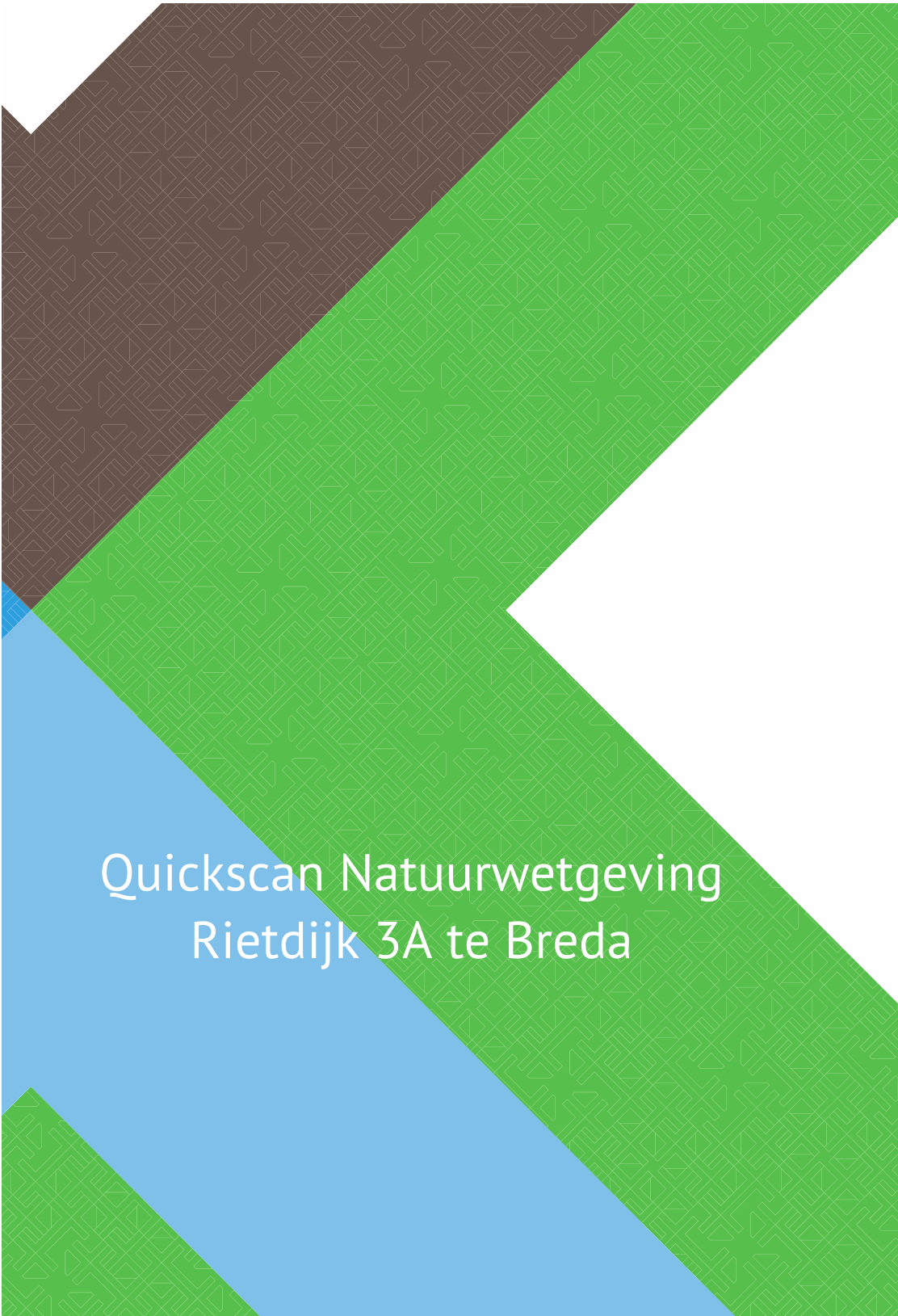

Figuur 6.3. Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (groen weergegeven). Bron: Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

6.4 Ecologische begeleiding

De ecologische begeleiding zal plaatsvinden door ir. Hans Hovens, i.s.m. uilenwerkgroep (West Brabantse Vogelwerkgroep, regio Breda, in de persoon van Martin van Leest). Hans heeft ruime ervaring met vogelonderzoek en is afgestudeerd als bioloog aan de Wageningen Universiteit. Hij zal de aangepaste werkwijze begeleiden.

Bijlage 1: Quicksan Natuurwetgeving Rietdijk 3A Breda

Quickscan Natuurwetgeving Rietdijk 3A te Breda

Quickscan Natuurwetgeving

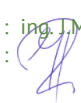
Rietdijk 3A te Breda

Aeres Milieu Projectnummer : AM21481
Status rapport : Definitief (versie 1)
Datum : 29 november 2021

Opdrachtgever : Ordito
Nieuwstraat 87
5126 CC Gilze

Opgesteld door : R. Rijnders BSc | ir. C. de Koning
Paraaf :

Gecontroleerd door : ing. J.M.G. Reuver
Paraaf :

Aeres Milieu B.V.
Noordhoven 4
6042 NW ROERMOND
(t) 0475 – 320 000
e-mail: info@aeres-milieu.nl
www.aeres-milieu.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	5
2.	WET- en REGELGEVING.....	6
2.1	Inleiding.....	6
2.2	Bescherming van Natura 2000-gebieden.....	6
2.3	Natuurnetwerk Nederland	7
2.4	Beschermde planten en dieren	7
3.	WERKWIJZE	9
3.1	Beschrijving van de voorgenomen werkzaamheden.....	9
3.2	Werkwijze quickscan	9
4.	BESCHERMDE NATUURWAARDEN	10
4.1	Beschrijving plangebied	10
4.2	Natura 2000-gebieden	11
4.3	Natuurnetwerk Nederland	11
4.4	Beschermde planten en dieren	12
5.	MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE NATUURWAARDEN	14
5.1	Natura 2000	14
5.2	Natuurnetwerk Brabant.....	14
5.3	Beschermde planten en dieren	14
6.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	16
6.1	Natura 2000	16
6.2	Natuurnetwerk Brabant.....	16
6.3	Beschermde planten en dieren	16
	LITERATUUR	18

Bijlage:

- 1 Toelichting per beschermingsregime

1. INLEIDING

In opdracht van Ordito heeft Aeres Milieu B.V. in samenwerking met Faunaconsult B.V. een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd op de locatie:

Adres onderzoekslocatie	: Rietdijk 3A te Breda
Gemeente	: Breda
Kadastrale registratie	: Breda, sectie H, nummer 2184 (gedeeltelijk) en 11037 (gedeeltelijk)
Oppervlakte	: ca. 2.200 m ²
Huidige bestemming	: Buitengebied Noord
Toekomstige bestemming	: Wonen

De initiatiefnemer wil de 'Vlaamse Schuur' omzetten in een woning en daarnaast een deel van perceel nummer 2184 omvormen tot bijbehorende tuin. Hiertoe dient de bestaande bestemming gewijzigd te worden van 'Buitengebied Noord' naar 'Wonen'. De voorgenomen ontwikkeling heeft aanleiding gegeven voor deze quickscan natuurwetgeving. Hierin is nagegaan welke effecten de ingreep heeft op lokaal voorkomende beschermde flora en fauna. Daarnaast is nagegaan welke invloed de ingreep heeft op beschermde Natura 2000-gebieden en overige beschermde natuurgebieden.

Doel en status van dit document

Het risico bestaat dat het plangebied deel uitmaakt van leefgebieden van diverse beschermde soorten. Dit document geeft inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van natuurwetgeving en -beleid en mogelijke effecten als gevolg van het project.

Het doel van dit document is om vast te stellen of de natuurwetgeving de geplande ontwikkeling in de weg staat. De ingreep kan een negatief effect hebben op beschermde natuurwaarden (plant- en diersoorten en bijbehorende leefgebieden) en beschermde gebieden. Dit document geeft aan of en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om te voldoen aan de minimale onderzoekinspanning vanuit de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Daarnaast worden mitigerende (verzachtende) maatregelen aangegeven om significant negatieve effecten op voorhand te voorkomen en daarmee te voldoen aan de natuurwetgeving.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een korte beschrijving gegeven van de relevante wet- en regelgeving. Hoofdstuk 3 beschrijft de geplande werkzaamheden en de werkwijze van de inventarisaties van de natuurwaarden. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van de beleids- en veldinventarisaties weergegeven. Hoofdstuk 5 beschrijft de effecten van de voorgenomen ingreep op Natura 2000-gebieden, de in en nabij het plangebied aanwezige natuurwaarden, evenals de mogelijke overtredingen op de Wnb. Hoofdstuk 6 geeft de conclusies en aanbevelingen weer.

2. WET- en REGELGEVING

| 2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven op de juridische bescherming van de Nederlandse natuur. De Wet natuurbescherming (Wnb), die per 1 januari 2017 is ingegaan, vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De Natuurbeschermingswet 1998 zorgde voor de bescherming van (natuur)gebieden en de Flora- en faunawet regelde de bescherming van alle in het wild levende planten- en diersoorten, dus ook buiten de beschermde gebieden. Bij werkzaamheden met betrekking tot ruimtelijke ingrepen, moest worden nagegaan of deze negatieve gevolgen zouden kunnen hebben voor beschermde soorten en/of beschermde gebieden. Bij kap van bomen moest worden bepaald of de Boswet van toepassing was (de Boswet regelde het behoud van bosopstanden of compensatie ervan). De basis van de nieuwe wetgeving blijft in grote lijnen gelijk, al verandert er wel een aantal zaken.

| 2.2 Bescherming van Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Wat betreft gebiedsbescherming, vervalt de bescherming van de Beschermde natuurmonumenten. Deze vallen echter vrijwel altijd (op enkele kleine gebieden na) binnen Natura 2000 of het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) en houden dus indirect wel bescherming, zij het niet in dezelfde mate. De provincies hebben daarnaast de bevoegdheid om bijzondere provinciale landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen. Zij kunnen in een later stadium door de Minister worden toegevoegd aan Natura 2000-gebieden.

Verder verandert er voor Natura 2000-gebieden weinig. De bescherming van deze gebieden is namelijk gebaseerd op internationale verplichtingen en die zijn niet veranderd.

Per Natura 2000-gebied zijn (instandhoudings)doelen (voor soorten en vegetatietypen) opgesteld. Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingdoelen, nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken. Het bevoegd gezag kan schadelijke activiteiten beperken en eisen dat een vergunning op de Wnb wordt aangevraagd. Regulier beheer en bestaand gebruik zijn opgenomen in Natura 2000-beheerplannen. Na vaststelling van de beheerplannen hoeft daarvoor geen vergunning aangevraagd te worden.

Wetlands worden beschermd door het internationale Ramsar-verdrag. Het zijn ook Natura 2000-gebieden en daardoor beschermd door de Wnb.

Toetsing van de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied aan de Wnb wat betreft Natura 2000-gebieden is opgenomen in hoofdstuk 5.

2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het NNN is gebaseerd op provinciale regelgeving, die met ingang van de Wnb niet is veranderd.

In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de begrenzing en ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk. In het Natuurpact hebben de provincies met het rijk afgesproken om tot 2027 80.000 hectare natuur in te richten. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

De provincies hebben – zoals ook al in paragraaf 2.2 aangegeven – de bevoegdheid om bijzondere provinciale landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen. Veel provincies hebben de Nationale Landschappen (sinds 2011 geen onderdeel meer van nationaal beleid) in hun provinciale beleid opgenomen.

De toetsing van de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied aan het provinciale beleid is opgenomen in hoofdstuk 5.

2.4 Beschermde planten en dieren

De lijsten met beschermde soorten zijn veranderd. Er zijn soorten die voorheen beschermd waren en onder de Wnb niet meer en andersom. Zo zijn een aantal soorten orchideeën, de kleine modderkruiper en rode bosmier sinds 1 januari 2017 niet meer beschermd. De Wnb kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de [Vogelrichtlijn](#), [Habitatrichtlijn](#) en twee verdragen ([Bern](#) en [Bonn](#)) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming behoeven (zie bijlage 1 voor een toelichting op verboden handelingen, afwijkingsmogelijkheden en criteria voor ontheffing/vrijstelling per beschermingsregime):

- Vogels

alle vogels in de zin van de Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1 van de Wnb). Verder nemen de meeste provincies de onder de Flora- en faunawet benoemde vogelsoorten waarvan het nest jaarrond werd beschermd over. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat hun nesten jaarrond beschermd zijn, ook als de soort op het moment van de handeling geen gebruik maakt van het nest. Dit is het geval wanneer een vogelsoort jaarlijks terugkeert naar zijn nest en niet of nauwelijks in staat is om elders in zijn leefgebied een vervangend nest te vinden of te maken;

- **Internationaal beschermde soorten**

alle dieren en planten, genoemd in de bijlagen bij de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (paragraaf 3.2 van de Wnb);

- **Overige beschermde soorten**

soorten genoemd in de bijlage bij de Wnb, die niet onder de reikwijdte van paragraaf 3.2 vallen (paragraaf 3.3 van de Wnb). Hieronder vallen onder meer de 'algemene' soorten die onder de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen waren vrijgesteld. Vrijwel al deze soorten zijn door alle provincies eveneens voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld (een uitzondering geldt bijvoorbeeld voor de mol, die onder de Wnb niet meer is beschermd).

De beschermde status van soorten kan echter per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten (Provinciale staten van Noord-Brabant, 2016). Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Voor soorten die ook niet in de bijlagen van de Wnb worden genoemd, fungeert de zorgplichtbepaling (artikel 1.11 Wnb) als vangnet. Op grond van deze bepaling moeten schadelijke handelingen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in beginsel achterwege worden gelaten, dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zoveel mogelijk) te voorkomen.

De toetsing van de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied aan de Wnb wat betreft flora en fauna is opgenomen in hoofdstuk 5.

3. WERKWIJZE

3.1 Beschrijving van de voorgenomen werkzaamheden

De Vlaamse schuur wordt omgezet in een woning. Hiertoe zullen hoogstwaarschijnlijk alleen de draagbalken binnen de schuur worden behouden; de vloer, gevels en het dak worden geheel vervangen. Een deel van perceel nummer 2184 wordt omgevormd tot bijbehorende tuin. Waar nodig wordt er vegetatie verwijderd. Er is (vooralsnog) geen schets van de voorgestane situatie voorhanden.

3.2 Werkwijze quickscan

Deze quickscan natuurwetgeving is uitgevoerd door middel van een veldbezoek en een literatuurstudie. Op 8 november 2021 heeft Faunaconsult het plangebied en de omgeving ervan bezocht voor een habitatgeschiktheidsonderzoek. Hierbij werd beoordeeld voor welke plant- en diersoorten het plangebied een geschikte habitat biedt. Waarnemingen van soorten in het plangebied zijn genoteerd. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, holen en potentieel geschikte verblijfplaatsen. De Vlaamse schuur en omliggende gebouwen zijn onderzocht met behulp van een ladder, boomcamera en zaklamp. Het water ten westen en noorden van het plangebied is bemonsterd middels een steeknet van 70cm breed.

Het bureauonderzoek is gebaseerd op vrij verkrijgbare verspreidingsbronnen en waarnemingen van soorten:

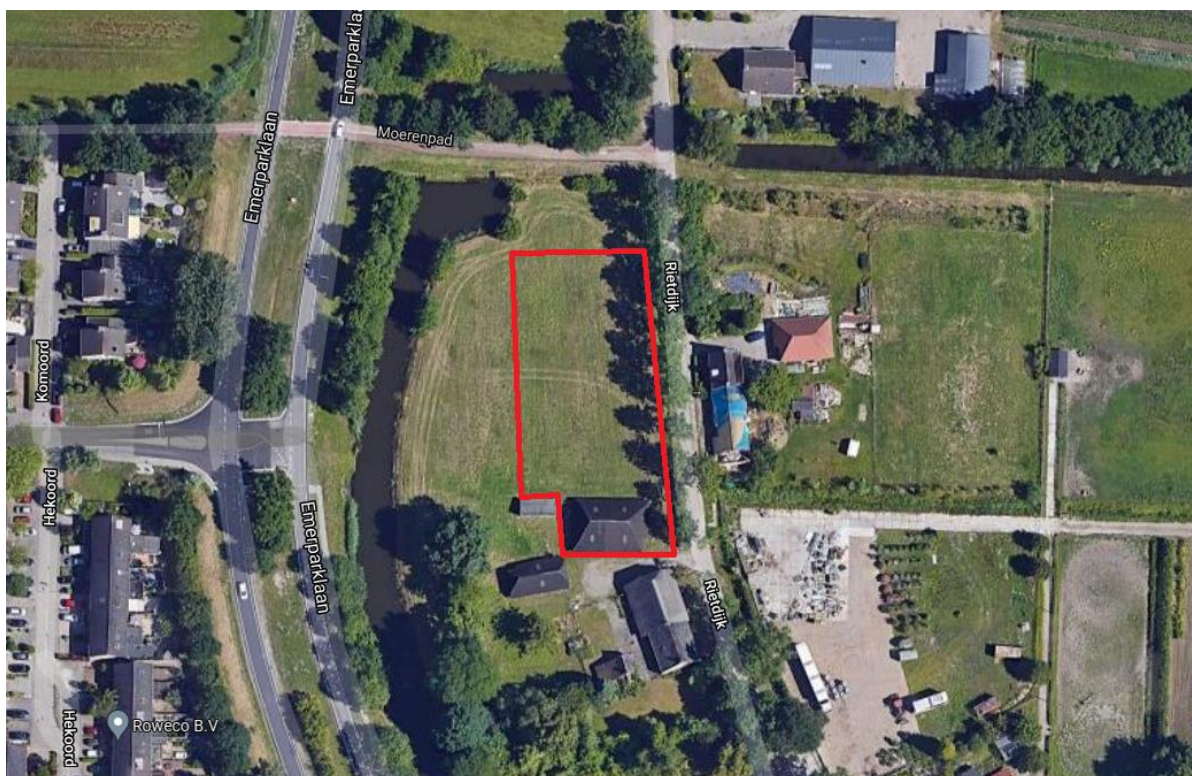
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (www.natura2000.nl/gebieden);
- RAVON (www.ravon.nl);
- FLORON (www.floron.nl);
- SOVON (www.sovon.nl);
- Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl);
- NDFF Verspreidingsatlas (www.verspreidingsatlas.nl).

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

4.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied (zie figuur 4.1 en de foto's op de voorzijde van het rapport) ligt ten noordwesten van de kern van Breda, aan de noordzijde van de wijk Kievitsloop. Het bestaat uit een Vlaamse schuur en een deel van een grasveld. Rondom de schuur groeien algemeen voorkomende planten als zomereik, esdoorn, braam, Canadese fijnstraal, grote brandnetel, Canadese guldenroede, vogelmuur, teunisbloem, boskruid, duizendblad, kruipende boterbloem, klimop, smalle weegbree, ridderzuring, bosaardbei, Gelderse roos, hondsdrif, paardenbloem en zachte ooievaarsbek. In het grasveld groeien algemeen voorkomende plantensoorten als zomereik, zwarte els, braam, kleine berenklauw, ridderzuring, boerenwormkruid, fluitenkruid, smalle weegbree en veldzuring.

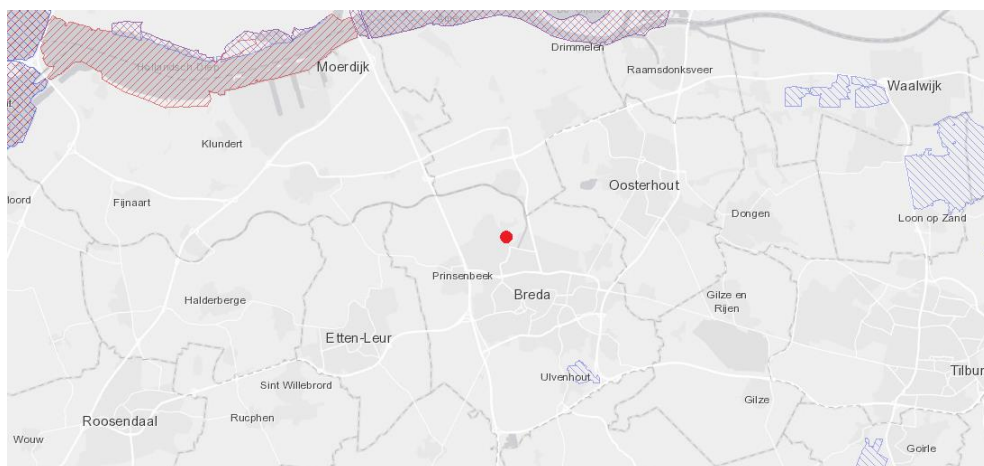
Het in het plangebied gelegen grasveld strekt zich ook ten noorden en westen van het plangebied uit. Voorbij het grasveld ten westen van het plangebied bevindt zich een watergang. Aan de oostzijde van het plangebied bevindt zich een greppel met een rij gewone essen. Aan de zuidzijde bevinden zich de woonboerderij, stenen bakhuis en een schuur, waar de Vlaamse schuur voorheen bij hoorde. De gebieden ten noorden en oosten van het plangebied zijn overwegend agrarisch ingericht. In het gebied ten westen van het plangebied bevinden zich woningen met bijbehorende tuinen. Het gebied ten zuiden van het plangebied is ingericht als bedrijventerrein.

Figuur 4.1. Het plangebied (rood omlijnd). Bron: [Google Maps](#).

4.2 Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebied 'Ulvenhoutse Bos' is het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, op een afstand van circa 7,5 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden bevinden zich op meer dan 10 kilometer afstand (zie figuur 4.2).

Figuur 4.2. Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van Natura-2000 gebieden (blauw en rood gearceerd). Bron: [Natura 2000 Network Viewer](#).

4.3 Natuurnetwerk Nederland

Op 74 meter ten noordwesten van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Brabant (NNB), het Brabantse deel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Dit bestaat uit het beheertype 'Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur' (zie figuur 4.3).

Figuur 4.3. Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het NNB (gekleurde delen). Bron: [Provincie Noord-Brabant](#).

I.4 Beschermde planten en dieren

Zoogdieren en vogels

De Vlaamse schuur bevat enkelwandige houten gevels en een golfplaten dak met aan de onderzijde een rieten dakbeschot. De onderzijde van het rieten dakbeschot bevindt zich erg laag bij de grond en is tevens bedekt met een plastic folie (zie figuur 4.4.1), waardoor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen geen grip hebben om tussen het dak en het riet te komen. Binnen in de schuur zijn geen vogelnesten aanwezig. Wel is er een kerkuilenvaar aangetroffen en liggen er op één plek onder een draagbalk enkele uitwerpselen en braakballen van de kerkuil (zie figuur 4.4.2). Hier is een roestplaats van de kerkuil aanwezig. Vogelnesten en vleermuisverblijven zijn in de Vlaamse schuur dus afwezig.

Figuur 4.4.1. Het dak steekt over de gevel heen en er is geen houvast onder de golfplaten voor mussen en gierzwaluwen.

Figuur 4.4.2. Onder een draagbalk in de Vlaamse schuur zijn braakballen en uitwerpselen van de kerkuil aanwezig.

In en rondom het plangebied bevinden zich geen bomen met holtes. Echte vleermuisverblijven, uilennesten etc. zijn ook hier afwezig. Tijdens het veldbezoek zijn koolmees, vink, sijs, boomkruiper, aalscholver en wilde eend waargenomen. De bomen in en rondom het plangebied bevatten geen vogelnesten. Eekhoornnesten zijn eveneens afwezig. Wel is het mogelijk dat in het broedseizoen algemeen voorkomende vogels zoals de kauw of merel in de bebouwing en/of de opgaande vegetatie nestelen.

De rij gewone essen aan de oostzijde van het plangebied fungeren mogelijk als vaste vliegroute of foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen. Omdat vaste vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen onder de Wet natuurbescherming als een vaste voortplantings- of rustplaats worden gezien, is een aantal vleermuissoorten in tabel 4.4 opgenomen.

Dassenburchten, -wissels, -snuipuntjes, holen etc. zijn afwezig en voor kleine marterachtigen biedt het plangebied te weinig dekking. In de schuur zijn geen uitwerpselen van de steenmarter waargenomen. Algemene zoogdieren als de veldmuis en bosmuis kunnen wel in het plangebied voorkomen.

Overige soorten

In het plangebied zijn alleen algemene, niet beschermde planten waargenomen (zie paragraaf 4.1). Reptielen zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen en de aanwezige biotopen zijn ook niet geschikt als habitat voor dergelijke soorten. Amfibieën werden tijdens het veldbezoek eveneens niet waargenomen. Water dat als voortplantingshabitat voor amfibieën kan dienen, bevindt zich ten oosten van het plangebied. Deze is bemonsterd maar er werd niets aangetroffen. Volgens de initiatiefnemer zijn er geregeld mensen bij het water aan het vissen. Vis zal dus zeker aanwezig zijn, waardoor het water ongeschikt is als voortplantingswater voor streng beschermde amfibieënsoorten (vissen eten eieren en larven van amfibieën). Daarnaast zijn de aanwezige biotopen in het plangebied niet geschikt als habitat voor dergelijke soorten. Het plangebied is daardoor ongeschikt voor strenger beschermde amfibieën. De met vegetatie begroeide delen van het plangebied dienen mogelijk wel als landhabitat van enkele algemene amfibieënsoorten. Andere soorten, die beschermd zijn onder de Wnb, zijn eveneens niet te verwachten in het plangebied. Tabel 4.4 geeft de beschermde soorten weer die (mogelijk) een vaste voortplantings- of rustplaats in het plangebied hebben.

Nederlandse en wetenschappelijke naam	Vogels met strenger beschermd nest	Internationaal beschermde soorten	Overige beschermde soorten
Kerkuil (<i>Tyto alba</i>)*	X		
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)		X	
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)		X	
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)		X	
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)			X
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)			X
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)			X
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)			X
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)			X

5. MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE NATUURWAARDEN

5.1 Natura 2000

Door de voorgenomen werkzaamheden kan verstoring door geluid en beweging optreden. Deze effecten zijn zeer lokaal; bovendien ligt het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Ulvenhoutse Bos' op een afstand van circa 7,5 kilometer van het plangebied. Vanwege deze afstand hebben de voorgenomen werkzaamheden geen direct effect op Natura 2000-gebieden.

Het hierboven genoemde Natura 2000-gebied bevat tenminste één stikstofgevoelig habitattype, dat te maken heeft met overbelasting door stikstof. De werkzaamheden en de bewoning van de te realiseren woning zullen leiden tot wat extra stikstofuitstoot. Vanwege de afstand tussen de Natura 2000-gebieden en het plangebied, en vanwege de beperkte omvang van de ingreep, verwachten wij echter geen significant effect op bovengenoemd (en verder van het plangebied gelegen) Natura 2000-gebied(en).

5.2 Natuurnetwerk Brabant

Het plangebied ligt op 74 meter afstand van het dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Vanwege de afstand tussen het NNB en het plangebied en vanwege de beperkte omvang van de voorgenomen ingreep, verwachten wij dat de plannen geen effect op het NNB zullen hebben.

5.3 Beschermde planten en dieren

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen onderstaande effecten op beschermde flora en fauna optreden:

- Bij de werkzaamheden kunnen vaste voortplantings- of rustplaatsen van algemene beschermde zoogdieren en amfibieën worden aangetast. Individuen kunnen hierbij worden verwond of gedood.
- In de Vlaamse schuur en de opgaande vegetatie in het plangebied bevinden zich in het broedseizoen mogelijk (beschermde) vogelnesten. Als de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden gestart, kunnen broedende vogels worden verstoord (hun jongen kunnen hierdoor te lang zijn achtergelaten en eieren kunnen te lang niet zijn bebroed) of gedood. Ook kan het leiden tot sterfte van eieren en jonge vogels.
- De Vlaamse schuur fungeert als roestplaats van de kerkuil, maar niet als nestlocatie. Het ombouwen van de schuur tot een woning leidt tot de vernietiging van deze roestplaats.
- De rij essen aan de oostzijde van het plangebied fungeert mogelijk als vaste vliegroute of foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen. Het plaatsen van vleermuisonvriendelijke buitenverlichting nabij deze bomen kan een belangrijke verstoring voor vleermuizen opleveren.

In tabel 5.3 zijn de mogelijke overtredingen van de verbodsbepalingen van de Wnb weergegeven. In hoofdstuk 6 wordt uitgelegd hoe deze overtredingen kunnen worden voorkomen.

Soort	Beschermingsregime Wnb	Art. 3.1 lid 1	Art. 3.1 lid 2	Art. 3.5 lid 1	Art. 3.5 lid 2	Art. 3.5 lid 3	Art. 3.5 lid 4	Art. 3. lid 1
Algemene in opgaande vegetaties en gebouwen broedende vogels	Vogels	X	X					
Kerkuil*	Vogels met jaarrond beschermd nest	X	X					
Vleermuizen	Internationaal beschermde soorten				X		X	
Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Overige soorten							X

Tabel 5.3. Mogelijke overtredingen van algemene verbodsbepalingen van de Wnb. Zie bijlage 1 voor een verklaring van de beschermingscategorieën en een overzicht van alle verbodsbepalingen. * = van deze soort is alleen een roestplaats aanwezig, maar geen nest.

Artikel 3.1 (m.b.t. Vogels)

- lid 1: het opzettelijk doden en vangen van vogels
- lid 2: het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren en het wegnemen van nesten

Artikel 3.5 (m.b.t. Internationaal beschermde soorten):

- lid 1: het opzettelijk doden of vangen van habitatsoorten
- lid 2: het opzettelijk verstoren van habitatsoorten
- lid 3: het opzettelijk vernielen en rapen van eieren van habitatsoorten
- lid 4: het beschadigen en vernielen van de voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van habitatsoorten

Artikel 3.10 lid 1 (m.b.t. A-soorten): het is verboden

(a) in het wild levende A-soorten opzettelijk te doden of te vangen;

(b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de A-soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen; en

De onder (a) en (b) genoemde verboden zijn niet van toepassing op de bos-, huisspits- en veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende ervan of roerende zaken bevinden (artikel 3.10 lid 3 Wnb).

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 Natura 2000

De plannen zullen naar onze mening waarschijnlijk geen effect op de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden hebben. Om elk risico uit te sluiten, is het echter te overwegen de te verwachten stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te laten bepalen. Indien daaruit blijkt dat er een significante toename is te verwachten, is er een vergunning nodig op grond van de Wnb.

5.2 Natuurnetwerk Brabant

De werkzaamheden en het gebruik van de woning en de toenemende verkeersbewegingen hebben waarschijnlijk geen negatieve effecten op het NNB. Omdat er geen negatieve effecten op het NNB zijn te verwachten, zijn er op dit punt geen bezwaren vanuit het provinciale natuurbeleid.

5.3 Beschermde planten en dieren

Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

In het plangebied komen mogelijk zoogdieren en amfibieën voor, die onder de Wnb zijn beschermd. Het gaat om algemeen voorkomende soorten (zogenaamde A-soorten), waarvoor in de provincie Noord-Brabant een algemene vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en beheer en onderhoud. Dit houdt in dat deze soorten verstoord mogen worden, zonder dat daar vooraf een ontheffing voor is verkregen. Wel geldt altijd de Zorgplicht (artikel 1.11 Wnb); deze houdt in dat nadelige gevolgen voor dieren en planten altijd zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Om aan de algemene zorgplicht te voldoen, moeten dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, zo snel mogelijk naar een aangrenzende locatie buiten het plangebied worden verplaatst.

Algemeen voorkomende vogels

In de Vlaamse schuur en de opgaande vegetatie komen mogelijk beschermde vogelnesten voor tijdens het broedseizoen. Het gaat om vogels waarvan het nest niet jaarrond wordt beschermd of als strenger beschermd wordt beschouwd. Hiervoor zijn maatregelen die negatieve effecten voorkomen wel verplicht. Verstoring van broedvogels en vernietiging van vogelnesten kan worden voorkomen door de werkzaamheden buiten de periode 15 maart – 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels) te starten. Door naleving van deze maatregel worden ten aanzien van vogels geen overtredingen op de Wet natuurbescherming begaan.

Kerkuil: verlies roestplaats

Door het ombouwen van de Vlaamse schuur naar een woning, zal een roestplaats van de kerkuil worden vernietigd. Roestplaatsen van de kerkuil zijn in Noord-Brabant jaarrond beschermd. Er dient daarom een ontheffing op de Wnb ten aanzien van de kerkuil te worden aangevraagd. Om die te kunnen krijgen, moet middels onderzoek aannemelijk worden gemaakt dat de lokale staat van instandhouding van de kerkuil niet in het geding is. Hiervoor dient het gebruik van het plangebied en omgeving (o.a. op het voorkomen van een kerkuilennesten) conform Kennisdocument kerkuil (BIJ12, 2017) te worden onderzocht (conform BIJ12, 2017; of worden opgevraagd bij de lokale kerkuilenwerkgroep). Ook dienen er twee

kerkuilennestkasten in een gebouw, in of nabij het plangebied te worden opgehangen. Deze nestkasten kunnen dienen als alternatieve roestplaats (of mogelijk zelfs als nestlocatie). Het ophangen van de nestkasten dient onder begeleiding van een deskundige te worden uitgevoerd. Volgens het Kennisdocument Kerkuil (BIJ12, 2017) moet een vervangende verblijfplaats bij voorkeur in de directe omgeving (binnen 500 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats) worden geplaatst, bij voorkeur minimaal 3 maanden voor de start van de werkzaamheden. Een kerkuilennestkast (zie figuur 6.1) kan besteld worden bij www.vivara.nl of www.vivarapro.nl (Vivara nestkast kerkuil).

Verblijfplaatsen die door de werkzaamheden worden aangetast, moeten voor het broedseizoen (en na het tijdig realiseren van vervangende nest- en rustgelegenheden en voor de start van de werkzaamheden) ongeschikt worden gemaakt (na het verkrijgen van een ontheffing). Het verlies aan foerageergebied dient eveneens binnen het bestaande kerkuilterritorium te worden gemitigeerd.

Figuur 6.1. Vivara nestkast kerkuil.

Vleermuizen: verstoring van vliegrouete/foerageergebied

De rij gewone essen fungeert mogelijk als vaste vliegrouete en/of foerageergebied van vleermuizen. Omdat er geen bomen worden gekapt, is er geen sprake van een aantasting aan een vaste vliegrouete of foerageergebied. Om verstoring van vleermuizen te voorkomen, mag er echter tot op een afstand van 10 meter van deze bomen alleen vleermuisvriendelijke buitenverlichting worden geplaatst; van de bomen af omlaag gerichte straatverlichting, met een scherpe bundel, zoals ledlampen. Hierbij kan worden gekozen voor amberkleurige UV-vrije led armaturen (Zoogdiervereniging, 2011) of rood licht (Spoelstra et al, 2017).

LITERATUUR

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.
- Ministerie van Economische Zaken, 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Provinciale staten van Noord-Brabant. 2016. Verordening van Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant houdende regels ter bescherming van de natuur (Verordening natuurbescherming Noord-Brabant). Link: http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Historie/Noord-Brabant/600901/CVDR600901_1.html
- Spoelstra, K, R.H.A. van Grunsven, J.J.C. Ramakers, K.B. Ferguson, T. Raap, M. Donners, E.M. Veenendaal en M. E. Visser. 2017. Response of bats to light with different spectra: light-shy and agile bat-presence is affected by white and green, but not by red light. The Royal Society Publishing. www.rspb.royalsocietypublishing.org
- Zoogdierverseniging, 2011. Een vleermuisvriendelijke kleur voor verlichting. www.zoogdierverseniging.nl/een-vleermuisvriendelijke-kleur-voor-verlichting

BIJLAGE 1. TOELICHTING PER BESCHERMINGSREGIME

Vogels

Verbodsbepalingen en afwijkingsmogelijkheden

Het beschermingsregime voor vogels is neergelegd in de artikelen 3.1 tot en met 3.4 van de Wnb. Deze bepalingen gelden voor alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de [Vogelrichtlijn](#).

Op grond van de artikelen 3.1 en 3.2 gelden voor deze vogels de volgende verboden:

- het opzettelijk doden en vangen van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
- het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren en het wegnemen van nesten (artikel 3.1 lid 2 Wnb)
- het rapen en houden van eieren (artikel 3.1 lid 3 Wnb)
- het opzettelijk storen van vogels indien dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (artikel 3.1 lid 4 en 5 Wnb)
- het verkopen, vervoeren voor verkoop, onder zich hebben voor verkoop of ten verkoop aanbieden van (gemakkelijk herkenbare delen of producten van) dode of levende vogels (artikel 3.2 lid 1 Wnb)
- het, anders dan voor verkoop, houden en vervoeren van (gemakkelijk herkenbare delen of producten van) dode of levende vogels (artikel 3.2 lid 6 Wnb)
- het, voor zover bij of krachtens de Wnb toegestaan, vangen of doden van vogels met – kort gezegd – verboden middelen en het achtervolgen met behulp van in de Vogelrichtlijn genoemde vervoermiddelen overeenkomstig de in de Vogelrichtlijn omschreven wijze (artikel 3.4 lid 1 Wnb).

Het beschermingsregime gaat uit van het ‘nee, tenzij-principe’. Dit betekent dat de genoemde schadelijke handelingen verboden zijn, tenzij het bevoegd gezag een afwijking van het verbod toestaat. Die toestemming kan worden verleend door middel van een ontheffing of vrijstelling.

Criteria voor ontheffing of vrijstelling

Gedeputeerde staten (‘GS’) kunnen van vrijwel alle hierboven omschreven verboden ontheffing verlenen. Provinciale staten (‘PS’) kunnen daarnaast bij verordening vrijstelling verlenen van deze verboden. Voor een paar specifieke verboden is de minister van Economische Zaken (de ‘minister’) het bevoegd gezag, namelijk de verboden die zien op de verkoop en het vervoer van vogels. Indien een afwijking van een verbodsbepaling wordt toegestaan, moet daarbij in ieder geval worden bepaald op welke soort de afwijking betrekking heeft, welke middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden zijn toegestaan en welke voorwaarden gelden ter beperking van de risico’s en met betrekking tot het tijdstip en de plaats van de handeling. Daarnaast moet voor de verlening van een ontheffing of vrijstelling aan een aantal cumulatieve criteria zijn voldaan. Dit betekent dat er:

- geen andere bevredigende oplossing mag bestaan;
- de maatregelen niet mogen leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort en;

- de ontheffing nodig is in verband met één van de volgende zes gronden:
 - het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - ter bescherming van flora of fauna;
 - voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten of voor de daarmee samenhangende teelt; of
 - om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Internationaal beschermde soorten

Deze soorten worden in de praktijk vaak aangeduid als de 'strikt beschermde soorten', omdat voor deze soorten alleen onder strikte voorwaarden ontheffing van een verbodsbepaling kan worden verkregen. Bekende voorbeelden van habitatsoorten zijn de drijvende waterweegbree, de rugstreeppad en de zandhagedis.

Verbodsbepalingen

De belangrijkste verboden uit de Wnb zijn:

- het opzettelijk doden of vangen van habitatsoorten (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
- het opzettelijk verstoren van habitatsoorten (artikel 3.5 lid 2 Wnb)
- het opzettelijk vernielen en rapen van eieren van habitatsoorten (artikel 3.5 lid 3 Wnb)
- het beschadigen en vernielen van de voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van habitatsoorten (artikel 3.5 lid 4 Wnb)
- het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen van habitatsoorten (artikel 3.5 lid 5 Wnb)
- het, anders dan voor verkoop, onder zich hebben of vervoeren van habitatsoorten (artikel 3.6 lid 2 Wnb).

Criteria voor ontheffing of vrijstelling

Gedeputeerde Staten kunnen van deze verboden ontheffing verlenen en Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van deze verboden (artikel 3.8 lid 2 en 3.9 lid 2 Wnb). Er is een aantal (cumulatieve) criteria (opgesomd in artikel 3.8 lid 5 Wnb) om ontheffing of vrijstelling te kunnen verlenen; deze worden slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat (alternatieventoets)
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan
- de ontheffing of vrijstelling nodig is:
 - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Overige beschermde soorten

Dit aanvullende beschermingsregime vloeit niet voort uit Europese wet- of regelgeving en beschermt alleen de in het wild levende diersoorten die worden genoemd in onderdeel A van de bijlage bij de Wnb. Voorbeelden zijn de hermelijn en de wezel ('A-soorten'). Daarnaast worden vaatplanten beschermd van de soorten die worden genoemd in onderdeel B in de bijlage bij de Wnb, zoals de akkerboterbloem en de muurbloem ('B-soorten'). Uit de [wetsgeschiedenis](#) is gebleken dat het nodig is om deze soorten bij wet aan te wijzen, omdat zij niet voldoende worden beschermd door enkel de zorgplicht. Het gaat daarbij in het bijzonder om soorten die in Nederland in hun voortbestaan worden bedreigd. Op de bijlagen zijn dan ook bijvoorbeeld de Rode Lijst-soorten aangewezen.

Verboden handelingen

Het is verboden op grond van artikel 3.10 lid 1 Wnb:

- (a) in het wild levende A-soorten opzettelijk te doden of te vangen;
- (b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de A-soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen en
- (c) B-soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De onder (a) en (b) genoemde verboden zijn niet van toepassing op de bos-, huisspits- en veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende ervan of roerende zaken bevinden (artikel 3.10 lid 3 Wnb). Voor deze overige soorten gelden dus minder verboden dan voor de strikt beschermde soorten. Zo is bijvoorbeeld het (opzettelijk) verstoren van soorten niet verboden.

Ruimere afwijkmogelijkheden

Voor de overige soorten gelden bovendien ruimere afwijkmogelijkheden dan voor de strikt beschermde soorten. Artikel 3.8 Wnb (dat de afwijkmogelijkheden voor Habitatsoorten bepaalt) is grotendeels van overeenkomstige toepassing op de overige soorten. Dit betekent dat een ontheffing of vrijstelling slechts wordt verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat (alternatieventoets)
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan
- de ontheffing of vrijstelling nodig is:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Anders dan voor Habitatsoorten, kan voor de overige soorten ook ontheffing of vrijstelling worden verleend als dit noodzakelijk is (artikel 3.8 lid 2):

- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of;
- ten behoeve van het algemeen belang.

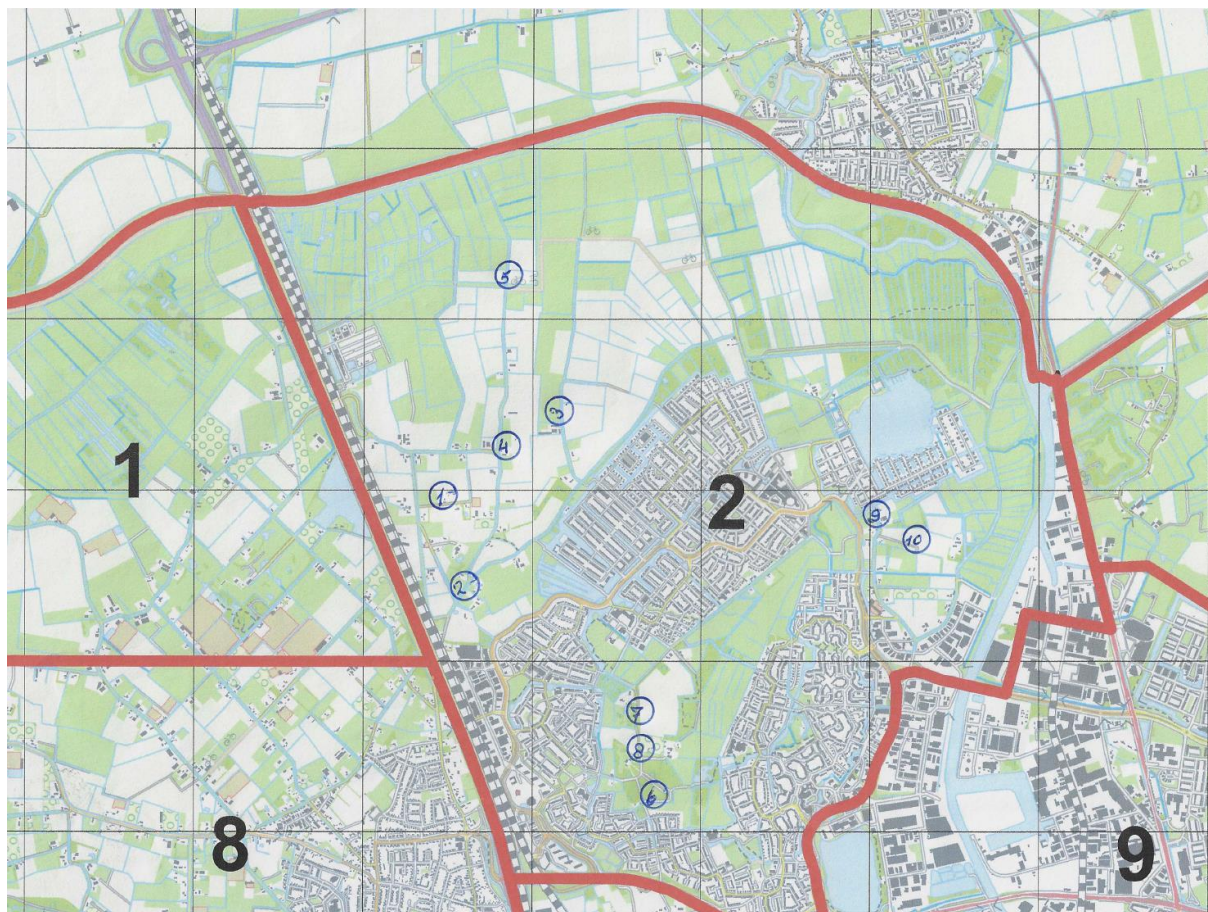
Overzicht verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Ministerie van Economische Zaken, 2016)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1	Art. 3.5 lid 1	Art. 3.10 lid 1a
Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen		Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art. 3.1 lid 3	Art. 3.5 lid 3	Niet van toepassing
Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	
Art. 3.1 lid 4 en lid 5	Art. 3.5 lid 2	Niet van toepassing
Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	

Bijlage 2: Overzicht kerkuilennesten

Door: West Brabantse Vogelwerkgroep, werkgroep Uilen, regio Haagse Beemden (Frans Jacobs)

Overzicht van de (bij de West Brabantse Vogelwerkgroep bekende/geplaatste) kerkuilen- en steenuilennestkasten rond het plangebied en het broedsucces.

1. Steenuilkast sinds 2021. Nog geen broedsel
2. Steenuilkast sinds 2016. Nog geen broedsel
3. Kerkuilkast sinds 2016. In 2019 geslaagd broedsel, in 2018 mislukt broedsel
4. Kerkuilkast sinds 2016. In 2017 geslaagd broedsel
5. Steenuilkast sinds 2018. In 2019, 2020, 2021 geslaagd broedsel
6. Kerkuilkast sinds 2018. Geen broedsel, wel slaapplek
7. Steenuilkast sinds 2018. Nog geen broedsel
8. Steenuil- en kerkuil kast sinds 2021. Nog geen broedsel
9. Kerkuilkast sinds 2020. In 2021 geslaagd broedsel
10. Kerkuilkast sinds 2017. In 2018, 2019 geslaagd broedsel